

avons déjà cité celles de Bessarion et celle que Michel Apostolios se composa à lui-même. Ajoutons-y encore la suivante :

ΕΙΣ ΤΟΝ ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΤΟΝ ΖΗΕΝ.

Πλουτοδοτήρος Γεώργιε και σοφίης έρατεινέ,
κόσμε τε κυδαλίμοιο φίλης σέο πατρίδος αίης,
χάρμα τε δόξα τε πουλυπαθών γονέων φιλοπαίδων,
μετό τε πηγής άντλήσας πολυήρατα βέθρα,
χαίρ', άρδευτά μακάρτατε ήλυσίου λειμώνος,
λίσσο και ήμέας μετά σεό γε πάντας έσεισθαι¹.

15. Μιχαήλου 'Αποστόλη του Βυζαντίου έπιτάφιος θρηνώδες έχων προοίμιον έπι τῷ θειοτάτῳ Βησσαρίωνι, τῷ αιδεσιμωτάτῳ καρδινάλει τῆς άγιας Σαβίνης και παναγιωτάτῳ πατριάρχει Κωνσταντινουπόλεως².

16. 'Αποφθέγματα. Voici deux spécimens de ces apophtegmes de Michel Apostolios.

a. 'Ερομένου μέ ποτε 'Αριστοθούλου μοι του υιέως πῶς άν ζῆν αίροίμην, ὦ πάτερ, εὖ εἶπον· αὐτάρκης εἶναι, ὀρθῶς βιοῦν, μετρίως φέρειν τὰς τῆς τύχης μεταβολάς, και υγιείας άντιποιεῖσθαι, ὄθεν και τοῖς πλείστοις τὸ μακρόβιον παραγί- νεται, οὐπερ εἰ και τύχοις, ὦ παι, τελευτῶν άν ήγήσαιο τέως διάστημα σκαρδαμύγματος.

b. Νικάνδρου 'Αποστόλιον έρομένου τίνα γε ήδιστα τῶν έν βίῳ, εἶπε· ζωή και λόγος³.

17. Correspondance de Michel Apostolios⁴.

18. Μιχαήλου 'Αποστολίου του Βυζαντίου λόγος πρὸς τοὺς διισχυρισαμένους τῶν 'Ανατολικῶν εἶναι τοὺς 'Εσπερίους κρείττους τὰ ές πᾶσαν φιλοσοφίαν και δῆθεν κάλλιστα εἰπόντας περὶ του τρόπου τῆς πρώτης γεννήσεως του Χριστοῦ και τῆς του άγίου Πνεύματος έκπορεύσεως. Incip. 'Εν τῇ εκκλησίᾳ διισχυρίσῃ τὴν εορτῆν τῶν Θεοφανείων τοὺς Εὐρωπαϊοὺς τῶν έξ 'Ασίας λεπτοτέρους. Des. Σοι βούλημα δταν βούλη, σοι δύναμις δτε αξιον, σοι δόξα, σοι κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας⁵.

19. Λόγος παραινετικός πρὸς 'Ιταλοὺς έξ Γορτύνης εἰς 'Ιταλίαν 'Ρώμης (sic)⁶. Ce discours est fort curieux et mériterait d'être publié intégralement.

1. *Parisinus* 1744 de l'ancien fonds grec, f. 58 r°.

2. Migne, *Patrologie grecque*, t. CLXI, col. 127 et suiv.

3. Ms. de Smyrne.

4. Publiée dans le tome II du présent ouvrage, pp. 233-259, elle comprend 48 lettres. La plupart des mss. n'en contiennent que 45. C'est par erreur que Fabricius (*Bibl. gr.* t. XI, p. 192) dit que le ms. Palatin en renferme 65 (au lieu de LXV, il faut lire XLV). Le *Parisinus* n° 205 du suppl. gr. en contient 46, et le ms. Firmin-Didot 47.

5. *Baroccianus* n° 76 (à la Bodléienne d'Oxford), n° 16. — Cf. Coxæ, *Catalogi codd. mss. biblioth. Bodl.*, pars prima, p. 130.

6. *Parisinus* n° 1760 de l'ancien fonds grec, ff. 248 et suiv.

